

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ ЗА МСФЗ»
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Назва кафедри	Обліку, аудиту та оподаткування
Мова викладання	Українська
Керівник/автор курсу	Овсюк Ніна Василівна , доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobitnyky/ovsiuk-nina-vasulivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail)	E-mail: Ovsiuk@nasoa.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних та семінарських занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
	Денна форма навчання					
	4	120	20	22	78	Залік
	Заочна форма					
	4	120	2	4	114	Залік

Опис дисципліни	Навчальна дисципліна: «Облік і звітність за МСФЗ» є вибірковою компонентою навчального плану. Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить здобувачу вищої освіти сформувати індивідуальну освітню траєкторію. Метою навчальної дисципліни є: ознайомлення здобувачів вищої освіти з особливостями складання звітності за міжнародними стандартами (МСФЗ). Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі обліку і оподаткування. Завдання вивчення навчальної дисципліни: оволодіння теоретичними знаннями з стратегічного вивчення систем бухгалтерського обліку, які використовуються у світовій практиці; вивчення міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ); вивчення особливостей здійснення трансформації при переході підприємств на МСФЗ; опанування теоретичних основ і набуття практичних навичок складання фінансової звітності та ведення бухгалтерського обліку відповідно до МСФЗ. Формат проведення дисципліни: лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
------------------------	---

Професійні компетентності	Здобувачі повинні знати: роль та цілі МСФЗ, склад та загальні вимоги до фінансової звітності; якісні характеристики фінансової звітності; основні елементи фінансової звітності; особливості визнання фінансових інструментів; принципи фінансової звітності щодо відображення фінансових активів і фінансових зобов'язань; класифікацію фінансових активів і фінансових зобов'язань; оцінку фінансових активів.
Програмні результати навчання	Здобувачі повинні вміти: використовувати різні основи оцінки у фінансових звітах; складати звітність суб'єктів господарювання за вимогами МСФЗ; розкривати у фінансовій звітності інформацію, яка надасть змогу користувачам оцінити значимість фінансових інструментів для фінансового стану і результатів діяльності суб'єкта господарювання та характер і величину ризиків, пов'язаних з фінансовими інструментами.
Тематика навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Призначення МСФЗ та основні елементи фінансової звітності Тема 1. Загальні вимоги та склад фінансової звітності за МСФЗ. Довгострокові активи: 1. Вимоги МСФЗ до фінансової звітності підприємств. 2. Склад, форма, призначення та методика складання фінансової звітності за МСФЗ. 3. Вимоги МСФЗ до облікової політики. 4. Визнання та оцінка основних засобів та нематеріальних активів. Тема 2. Запаси: визнання, класифікація та відображення в обліку: 1. Визнання, класифікація запасів та визначення їх собівартості. 2. Методи оцінки запасів на момент придбання та на дату балансу. 3. Розкриття інформації про запаси у фінансовій звітності. Тема 3. Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи: 1. Поняття забезпечення, їх види та умови визнання. Мета створення забезпечень. 2. Оцінка забезпечень. Умови виникнення умовних зобов'язань та їх оцінка. 3. Умови розкриття інформації про умовні активи та умовні зобов'язання у фінансовій звітності. Тема 4. Доходи, витрати та податки на прибуток: 1. МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» та сфера його застосування. Розкриття інформації про доходи. 2. Порядок обліку та розкриття інформації про витрати на позики згідно МСБО 23 «Витрати на позики». 3. МСБО 12 «Податки на прибуток» та сфера його застосування. Податки на прибуток та податкова база. Змістовий модуль 2. Фінансові інструменти, консолідована звітність Тема 5. Фінансові інструменти: 1. Поняття та визнання фінансових інструментів. 2. Типові (основні) похідні фінансові інструменти: форвардний контракт, ф'ючерсний контракт, опціон, своп.

	3. Класифікація фінансових активів. Оцінка фінансових активів. 4. Відображення фінансових інструментів у звітності згідно МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації». 5. Класи розкриття інформації у фінансовій звітності. Ризики, пов'язані з фінансовими інструментами. Тема 6. Пов'язані сторони та консолідована звітність: 1. Сфера дії МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства». Оцінка інвестицій за методом участі у капіталі. 2. Оцінка інвестиції в асоційовані підприємства за собівартістю або згідно з МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка». 3. Об'єднання бізнесу у відповідності до МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу». 4. Поняття консолідації фінансової звітності. Розкриття інформації у консолідованій фінансовій звітності. Розкриття інформації про пов'язані сторони. Тема 7. Вплив змін валютних курсів: 1. Сфера застосування МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів». Поняття функціональної валюти та її критерії. 2. Операція в іноземній валюті: первісне визнання. Визнання та відображення курсових різниць. 3. Зміна функціональної валюти. Монетарні статті. 4. Звітність в іноземній валюті та порядок переведення у валюту консолідованої звітності. Податковий вплив усіх курсових різниць.
Методи навчання	Під час проведення лекцій застосовуються такі методи навчання: презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, пояснення, обговорення теоретичних питань, дискусії, ілюстративно-роздатковий матеріал. Під час практичних (семінарських) занять застосовуються такі методи навчання: доповіді, письмове виконання практичних занять, тестування, методи «мозкового штурму», дослідницькі методи.
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання
Політики навчальної дисципліни	Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОН є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОН, 24 квітня 2020 р., протокол № 8 (зі змінами та доповненнями). Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН та Положення про академічну доброчесність у НАСОН у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього

	компонента (модуля) освітньої програми» Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії. Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань, він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженого рішенням Вченої ради НАСОНА, 25 травня 2020 р., протокол № 9 (зі змінами та доповненнями).
--	--

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 50 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 49 балів, то здобувач вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Облік і звітність за МСФЗ» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
<i>Денна форма навчання</i>		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	Максимум – 6 балів
	Творче завдання: виконується у формі тез доповідей (написання та прийняття до публікації) або успішне проходження курсу на платформі Prometheus	Максимум – 8 балів
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимум – 10 балів
	Модульний контроль № 2	Максимум – 10 балів

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів
<i>Заочна форма навчання</i>		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	-
	Модульний контроль № 1	Максимум – 35 балів
	Модульний контроль № 2	Максимум – 35 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Поточний та модульний контроль										Залік	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				T3		
T1	T2	T3	T4	МКР1	T5	T6	T7	МКР2	8	30	100
6	6	6	6	10	6	6	6	10			

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Критерії оцінювання поточного контролю

Поточний контроль проводиться викладачем на практичних заняттях протягом семестру шляхом перевірки завдань за кожною темою курсу та виконання творчого завдання у формі тез доповідей (написання та прийняття до публікації) або успішного проходження курсу на платформі Prometheus (всього 50-70 балів за семестр).

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- *стандартизовані тести;*
- *тези, статті, реферати, есе по питаннях самостійного вивчення;*
- *завдання розрахункового характеру;*
- *презентації результатів виконаних завдань та досліджень;*
- *презентації здобувачів та виступи на наукових заходах;*
- *інші види творчих та групових завдань.*

Практичні заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на практичному занятті. Робота на практичному занятті передбачає усне та письмове опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на практичному занятті, становить 8 балів. Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення практичних занять у вигляді опитування, в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

**Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти
на практичних заняттях**

Кількість балів	Критерії оцінювання
8	<i>В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.</i>
4	<i>Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.</i>
0	<i>Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.</i>

Творче завдання спрямоване на закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок з дисципліни «Облік і звітність за МСФЗ». Завдання виконується протягом опрацювання тем змістовного модуля 1 та 2.

Творче завдання з дисципліни виконується у формі написання та публікації (прийняття до публікації) тез доповідей або проходження курсу за тематикою навчальної дисципліни та отримання сертифіката на платформі масових відкритих онлайн-курсів Prometheus за посиланням: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/social-entrepreneurship/>

Критерії оцінювання модульного контролю

Формою модульного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюються від 0 до 11/35 балів.

Розподіл балів в межах модульних контрольних робіт

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання (денна/заочна форма)
<i>Тестові завдання закритої форми</i>	11 / 35
<i>Всього</i>	11 / 35

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю є диференційований залік, який проводиться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюється від 0 до 30 балів.

Розподіл балів в межах підсумкового контролю

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
<i>Тестові завдання закритої форми</i>	30 (60×0,5)
<i>Всього</i>	30

Критерії оцінювання тестових завдань закритої форми

Критерії оцінювання	Кількість балів
<i>Здобувач дав правильні відповіді на 90-100% тестових запитань</i>	27-30

Здобувач дав правильні відповіді на 82-89% тестових запитань	23-26
Здобувач дав правильні відповіді на 74-81% тестових запитань	20-22
Здобувач дав правильні відповіді на 64-73% тестових запитань	17-19
Здобувач дав правильні відповіді на 60-63% тестових запитань	15-16
Здобувач дав правильні відповіді менше ніж на 60% тестових запитань	0-14

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Залік		Оцінка	Пояснення
Відмінно	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
Добре	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
Задовільно	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з

			<i>труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.</i>
<i>Незадовільно</i>	35-59	FX	<i>Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання</i>
	1-34	F	<i>Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс</i>

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Концептуальна основа міжнародних стандартів фінансової звітності.
2. Мета, переваги та недоліки МСФЗ.
3. Критерії визнання кожного елемента фінансової звітності за МСФЗ.
4. Компоненти фінансової звітності відповідно до МСБО 1 «Подання фінансової звітності».
5. Критерії класифікації активів на поточні та непоточні.
6. Критерії класифікації зобов'язань на поточні та довгострокові.
7. Структура балансу за МСФЗ та класифікація його статей.
8. Характеристика Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід за період.
9. Призначення Звіту про рух грошових коштів (згідно МСБО 7).
10. Особливості формування Звіту про рух грошових коштів за прямим методом.
11. Особливості формування Звіту про рух грошових коштів за непрямим методом.
12. Характеристика Звіту про рух власного капіталу.
13. Сфера застосування МСБО 16 «Основні засоби».
14. Характеристика поняття «гудвіл», його облік та відображення у звітності за МСФЗ.
15. Класифікація та оцінка основних засобів.
16. Визначення амортизації основних засобів та методи амортизації окреслені МСБО 16.
17. Визначення нематеріального активу, первісна вартість нематеріального активу.
18. Інформація про нематеріальні активи, що розкривається у примітках до фінансової звітності.
19. Принципова різниця між операційною та фінансовою орендою.

20. Характеристика та справедлива вартість інвестиційної нерухомості.
21. Основні положення МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість».
22. Визначення збитку від знецінення активів.
23. Умови визнання запасів активами.
24. Інформація про запаси, що підлягає розкриттю у фінансовій звітності.
25. Визначити види забезпечень.
26. Характеристика обтяжливого контракту.
27. Умови визнання умовних зобов'язань.
28. Порядок відображення у балансі відстрочених податкових активів та зобов'язань.
29. Розкриття інформації у звітності згідно з МСБО 12 «Податки на прибуток».
30. Інформація, яку потрібно розкривати у консолідованій фінансовій звітності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Міжнародні стандарти фінансової звітності. URL: https://mof.gov.ua/uk/translation_of_international_financial_reporting_standards_of_2024-736
2. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
3. Нові стандарти МСФЗ, які застосовуються для звітних періодів, що розпочинаються 1 жовтня 2022 р. або після цієї дати. URL: <https://auditoptim.com.ua/ru/news/214-novi-standarty-msfz-2023>
4. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами : навч. посіб. / О. В. Фоміна, С. М. Семенова, О. М. Ромашко та ін. / за заг. ред. О. В. Фоміної. Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2023. 244 с.
5. Таксономії звітності UA МСФЗ XBRL. Ілюстрований посібник Таксономії МСФЗ 2022 року. URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/taxonomy>
6. Танасієва М.М., Ковальчук Т.М. Міжнародні стандарти фінансової звітності : навч. посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 224 с.

Додаткова:

1. Звітність за МСФЗ під час воєнного стану. URL: <https://medoc.ua/blog/zvitnist-za-msfz-pid-chas-vonnogo-stanu>
2. Кравець О. План рахунків МСФЗ: відмінності від національних стандартів та приклад складання. URL: <https://finacademy.net/ua/materials/article/plan-schetov-msfo-otlchiya-otnatsionalnykh-standartov-i-primer-sostavleniya>

3. Нюанси подання фінансової звітності за міжнародними стандартами за допомогою «Електронного кабінету платника». URL: <https://zak.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/653641.html>

4. Онищенко В. Міжнародні стандарти фінансової звітності 2024. URL: <https://buhplatforma.com.ua/article/7659-msfz-2020>

5. Овсюк Н.В., Афанас'єва І.І., Ворошилов Д.С. Перспективи впровадження МСФЗ та аудит фінансової звітності в контексті управління бізнесом. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2024. Doi: 10.31767/nasoa.2024.si

6. Овсюк Н.В., Олійник Ю.В. Особливості формування балансу підприємства за міжнародними стандартами фінансової звітності. *Економіка. Фінанси. Право*. 2024. № 5. С. 22-25. DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2024.5>

7. Овсюк Н.В., Бурдейна Ю.І., Годунова Г.О. Власний капітал як джерело довгострокових фінансових інвестицій в контексті НП(С)БО та МСФЗ. *Економіка. Фінанси. Право*. 2023. № 11. С. 108-111. DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2023.11.22>

8. Овсюк Н.В., Афанас'єва І.І., Звірюк О.Р. Облік і оподаткування операцій з основними засобами в умовах МСФЗ та національного податкового законодавства. *Економічний простір*. 2022. № 180. С. 202-207. <http://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1137/1096>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>.

3. Офіційний сайт правового порталу «Ліга Закон». URL: <http://www.ligazakon.ua/>

4. Офіційний сайт «Інститут дипломованих бухгалтерів управлінського обліку» (СІМА) URL: <https://www.cimaglobal.com/>

5. Вісник МСФЗ. Електронне видання. URL: <https://msfz.ligazakon.ua/ua/#interface>

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри.....

Протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.